

June 15, 1984
**Minutes of Conversation: Todor Zhivkov - Kim Il
Sung, Sofia**

Citation:

"Minutes of Conversation: Todor Zhivkov - Kim Il Sung, Sofia", June 15, 1984, Wilson Center Digital Archive, Central State Archive, Sofia, Fond 1-B, Record 60, File 337. Obtained by the Bulgarian Cold War Research Group.
<https://digitalarchive.umd.edu/document/111290>

Original Language:

Bulgarian

Contents:

Original Scan

ОФИЦИАЛНИ РАЗГОВОРИ

между партийно-държавната делегация на Народна република България, водена от генералния секретар на ЦК на БКП и председател на Държавния съвет ТОДОР ЖИВКОВ, и партийно-държавната делегация на КНДР, водена от генералния секретар на Корейската трудова партия и президент на КНДР КИМ ИР СЕН

15 юни 1984 г. – резиденция "Бояна"

На разговорите присъствуват и другарите:

От българска страна – членът на Политбюро на ЦК на БКП и председател на Министерския съвет на НРБ Гриша Филипов, членът на Политбюро и секретар на ЦК на БКП и член на Държавния съвет Милко Балев, членът на Политбюро на ЦК на БКП, член на Държавния съвет и председател на Националния съвет на Отечествения фронт Пенчо Кубадински, членът на Политбюро на ЦК на БКП и министър на външните работи Петър Младенов, секретарят на ЦК на БКП Димитър Станишев, секретарят на ЦК на БКП и член на Държавния съвет Емил Христов, зам.-председателят на Министерския съвет и министър на производството и търговията с потребителски стоки Георги Караманев – председател на българската част на Консултативната комисия по икономически и научно-технически въпроси между правителствата на НРБ и КНДР и извънредният и пълномощен посланик на НРБ в КНДР Васил Хубчев.

От корейска страна – членът на Политбюро на ЦК на КТП и председател на Административния съвет на КНДР Кан Сен Сан, членът на Политбюро на ЦК на КТП и вицепрезидент на

на КНДР Ли Чжон Ок, членът на Политбюро на ЦК на КТП, зам.-председател на Административния съвет на КНДР и министър на външните работи на КНДР Ким Йон Нам, членът на Политбюро и секретар на ЦК на КТП Ен Хен Мук, кандидат-членът на Политбюро на ЦК на КТП и зам.-председател на Административния съвет на КНДР Кон Чжин Тхе и извънредният и пълномощен посланик на КНДР у нас Ха Дон Юн.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Драги другарю Ким Ир Сен,
Драги колеги,
Другари,

За мен е голяма чест и удоволствие от името на Централния комитет на нашата партия, на Държавния съвет, на правителството, от името на нашия народ да Ви приветствувам най-сърдечно, да изразя благодарност за това, че Вие приехте нашата покана и сте скъп гост на Народна република България.

КИМ ИР СЕН:

Благодаря Ви.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Дълбоко съм убеден, че това Ваше посещение и тези наши срещи ще дадат нови импулси в по-нататъшното развитие на отношенията между нашите две партии, нашите две страни, нашите два народа. Това се потвърждава и от самия факт, че във връзка с разговорите, които ще водим тук, в България,

ние ще подпишем два важни документа – Договор за дружба и сътрудничество и Перспективен план за икономическо сътрудничество. В това отношение Вашето посещение ще стане историческо. Разбира се, без да злоупотребяваме с тази историческа оценка. Но вярно е, че тя ще издигне на още по-високо стъпало нашето сътрудничество.

Искам още в самото начало да кажа, че ние сме доволни от приятелските дружески отношения между нашите две партии и нашите две страни. Аз съм дълбоко убеден, че докато ние с Вас сме на тези постове, тези отношения ще се развиват така и тези, които дойдат след нас, няма да могат да ги изменят, няма да могат да направят преврат, защото има сериозни темели в отношенията между нашите две страни, между нашите народи.

И сега, как да процедираме на това заседание между двете делегации? Може би накратко да се информираме и след това да се договорим да започне работата.

КИМ ИР СЕН:

Да, добре.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Тогава, ако няма възражения, Вие сте наш гост, да предоставим думата на Вас. Разбира се, няма да възразим, ако Вие пожелаете да започнем ние с информацията.

КИМ ИР СЕН:

Аз ще започна пръв.

По времето на Картър в съвместно заявление с КНДР беше предложено провеждането на тристранни преговори по въпроса за обединението на Корея. Разбира се, съдържанието на предложението е различно от нашето. Но до настоящия момент не сме получили отговор от американска страна по нашето предложение. Не сме получили официален отговор, но по време на разговорите на Рейгън в Китай той е предложил провеждането на четиристранни разговори: Китай, САЩ, Южна Корея и КНДР. Китайците не са приели това предложение. Те са казали: ние нямаме армия в Корея, САЩ има своя армия в Южна Корея. Освен това съглашението за примирие беше подписано от страна на КНДР и САЩ. През 1953 г. китайците също подписаха споразумението, но в качеството си на наблюдатели. И поради това, че няма вече доброволци в Корея, тяхното участие в разговорите, според тяхната страна, не е необходимо. Ние и досега не сме получили официален отговор от американската страна.

След това в настоящия момент предлагат да се водят разговори между Южна Корея и КНДР. Разбира се, ние можем да водим разговори с Южна Корея, но в настоящия момент Южна Корея няма никакви права. Тя няма право да подпише мирен договор. Дори и декларация за взаимно ненападение не може да бъде подписана, тъй като по силата на обединеното командване на армията на Южна Корея, под ръководството на американски главнокомандващ, те нямат право да подпишат една такава декларация. Те могат само да получават указания, което фактически означава, че САЩ не искат да разговарят с нас и не желаят да подпишат мирен договор. Също така не може да се подпише и декларацията за взаимно ненападение.

С други думи, при това положение ние разбираме, че САЩ желаят да продължават да пребивават в Южна Корея, да я използват като своя колония. И ние считаме, че този въпрос ще продължава да стои и за в бъдеще. Дълги години въпросът ще стои нерешен при положение, че не се активизира революционната борба в Южна Корея и не се оказва натиск от общественото мнение в света.

Заедно с това има изменение и сред народа на Южна Корея. Навремето, след освобождението, населението на Южна Корея имаше проамериканско отношение. Сега обаче отношението на хората е антиамериканско. С всеки изминат ден се увеличава борбата на населението в Южна Корея. Същевременно всички прогресивни и демократични сили в Южна Корея след идване на власт на Чун Ту Хуан бяха разгромени. Един от лидерите на демократичната опозиция беше изтеглен в САЩ с цел да не създава пречки на проамериканската администрация в Южна Корея. Друг е в затвора.

Независимо че в Южна Корея се води борба, ние считаме, че тя трябва да се засили още повече. По наши сведения американците имат намерение да отстранят Чун Ту Хуан. Ето защо при това положение независимо от усилията, не може да се отиде на такива разговори.

Ползвам се от случая, за да изразя нашата благодарност за подкрепата, която ни оказва вашата страна по отношение на всички наши предложения, в това число на предложението за провеждане на тристранни преговори.

Това е, което аз просто исках да споделя с Вас.

Що се отнася до въпроса за положението в района и съседните страни, аз бих желал да продължа друг път. С това бих желал да завърша.

Аз съм много благодарен за вниманието, с което Вие изслушахте моята информация.

Благодаря.

Но ние сме в центъра на Балканския полуостров и в някои нюанси нашата линия не съвпада съвсем с линията на другите социалистически страни. Трябва да кажем, че нашите отношения с всички страни се развиват добре – и с Турция, и с Гърция, и с Румъния. С Румъния, с другаря Чаушеску се срещаме най-малко един път, а понякога и два пъти в годината. С Югославия нашите отношения се развиват добре, независимо от така наречения македонски въпрос. Няма причини да не бъдат добри нашите отношения. Идващия месец предстои посещението на министър-председателя на Югославия.

Както знаете, ние повдигнахме идеята за превръщане на Балканите в безядрена зона. Тази идея печели все повече и повече поддръжници. Но ние имаме сведения, че турците, под натиска на САЩ, са се съгласили в Турция да бъдат монтирани крилати ракети.

Така че ние сме реалисти в нашите подходи. Колкото и да бъдем оптимисти, трябва да си даваме сметка за реалните неща. В момента борбата е класова, тя не е друга. Това е борба между социализма и капитализма. Така че капитализмът действа и тук, на Балканите.

Но що се касае до другите страни, ние поддържаме добри отношения с всички социалистически страни – и с тези, които са във Варшавския договор, и с тези, които са извън Варшавския договор, в това число и с Албания, и с Китай. По някои особени аспекти ние с Вас ще разговаряме.

Ето това е накратко, за да не задържам повече Вашето внимание, а ние сме на Ваше разположение. Всичко, което Ви интересува от България, ще Ви предоставим да се запознаете. Това важи и за нашите слабости, доколкото можете да ги видите. Имаме успехи, но има не само положителни, има и слаби страни.

Аз смятам, че може да предоставим възможност на вашите и нашите другари да организират подработването на двата документа, за които стана дума, както и да се договорят по всички останали въпроси и на заключителното заседание да ги доложим и да ги подпишем.

В 20,30 ч. Ви каним на прием във Ваша чест.

КИМ ИР СЕН:

Благодарим.

ТОДОР ЖИВКОВ:

Аз говорих кратко, защото времето напредна.

КИМ ИР СЕН:

Другарят министър каза, че ще Ви покани в нашата страна, но ние вече сме говорили по този въпрос.

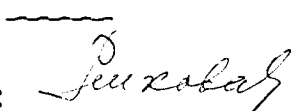
ТОДОР ЖИВКОВ:

Идущата година ще посетя вашата страна. Дори ако не ме поканите, ще дойда. Даже бяхме се договорили, че след Корея ще посетя Монголия. И сега на Цеденбал казах, че няма да бъда в Корея и ще отложим посещението за идущата година, и той се съгласи. Така че с др. Цеденбал се договорихме да отложим посещението тази година, а идущата година ще го съчетаем – след Корея ще посетя Монголия.

КИМ ИР СЕН:

Ще Ви приветствуваме.

Изработила протокола:

/Р.Никова/